

SPÅNAT & TRYCKT

Facket för skogs-, trä- och grafisk bransch. Medlemstidning för GS Avdelning 4 Västra Götaland

Nr 1 • 2025

En pojkdrom som blev sann, jag kom till Peru och Machu Picchu till slut. Besöket i Peru gav så många upplevelser och även insikter. Vilket typ av samhälle vill vi ha? Ett där vi hjälps åt eller ett där maffian styr det mesta?

**Välkommen att läsa om
reseupplevelser, insikter, avtalsrörelse
och mycket annat i ett välmatat nummer!**

LEDAREN

Avtalsrörelsen är igång – och jag älskar det!

Under nästan alla andra dagar på året låtsas arbetsgivarna som om vi är på samma sida. De nickar instämmande när vi pratar om rimliga löner, schyssta arbetstider och rätten till ett fungerande privatliv. "Självklart ska lönerna upp", säger de. "Klart vi ska värna om er trygghet."

Så låter det som sagt många dagar, nästan alla faktiskt – utom just de här dagarna när det är dags att skrida till verket. Då faller masken. Arbetsgivaren visar sitt rätta ansikte. Plötsligt är det vi som ska ta ansvar, vi som ska hålla tillbaka, vi som förväntas nöja oss med mindre. Deras prat om samverkan i mellanperioderna är bara en kuliss.

Bakom den döljer sig en iskall verklighet: **pressa ner löner, försämra villkor, maximera vinster.**

Lönsamheten är alltid viktigare än vår trygghet.

Vi står mitt i en avgörande kamp om löner och arbetsförhållanden. Våra krav är tydliga:

4,2 procent i löneökning – för att våra löner inte ska halka efter i en tid av inflation och stigande levnadsomkostnader.

Fortsatt arbetstidsförkortning – för att vi ska ha en rimlig balans mellan arbete och privatliv.

Det är krav som inte bara är rättvisa – de är nödvändiga.

Men arbetsgivarna kör samma gamla ramsa:

- "Löneökningar hotar konkurrenskraften!"

- "Vi lever i en osäker tid!"

- "Alla måste ta ansvar!"

Och ändå...

Bolagens vinster slår rekord.

VD och chefslöner rusar i höjden.

Aktieutdelningarna når nya nivåer.

Så vem är det egentligen som borde ta ansvar?

Hyckleriet måste avslöjas

När arbetsgivarna pratar om "ansvar" betyder det alltid att vi ska avstå mer. Men de själva? De plockar ut miljonbonusar och pressar personalen hårdare.

"Flexibilitet" betyder i deras värld att våra anställningar blir osäkra och att vi ska vara tillgängliga dygnet runt till en billig penning.

"Måttfullhet" gäller bara när det är arbetarnas löner som diskuteras

– aldrig när toppcheferna delar ut miljardebopp till sig själva.

Det är dags att de lever som de lär. Om "ansvar" ska gälla alla, börja med er själva! Stoppa de skenande VD-lönerna. Sluta urholka våra rättigheter. Sluta låtsas att det handlar om något annat än ren och skär girighet.

Nu är det strid som gäller! Vi tänker inte nöja oss med tomma ord. Vi accepterar inte fler svepskäl. Vi kräver rättvisa löner. Vi kräver trygga jobb. Vi kräver en arbetsmarknad där människor behandlas med värdighet – inte som förbrukningsvaror.

Det här är inte en förhandling. Det här är en kamp.

Gemensam styrka – nu tar vi fajten!

Henrik Brolin

Ansvarig utgivare: Dan Strängby. Tel 070-319 06 81, dan.strangby@hotmail.com

Redaktion: Info/kommunikationsansvarig Richard Hassel, richard.hassel82@gmail.com Dan Strängby, dan.strangby@hotmail.com

Korrektur: Pernilla Lund

Du kan även kontakta redaktionen via epost direkt till avdelningen avdelning4@gsfacket.se

Tryck: Åtta.45 Tryckeri AB

Spånat & Tryckt är en tidning för medlemmar i GS avdelning 4 Västra Götaland. Syftet är att sprida information och skapa delaktighet bland medlemmarna. Upplagan är ca 6300 ex.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Avtalsrörelsen	3
Derome husfabrik	4
Catharina Halldin Englund	7
Förbundsordförande Per-Olof Sjöö	8
När kriget blev verklighet	9
Pojkdrömmen blev sann	10
Hur vill vi ha det	13
Intervju Johan Lindholm	14
Strejkbrytaren	14
Sektioner i samverkan	15
Hej alla medlemmar	15
Pensionärernas spalt	15
Länk till studiekatalog	16

AVTALS RÖRELSEN

Den 31 Mars 2025 löper de flesta av GS kollektivavtal ut. Det innebär att om vi inte förhandlat klart avtalen innan dess, kan vi stå inför en strejk.

Ingen OB eller övertidsersättning

Så skulle det kunna se ut, utan avtal, men vi tar det från början. I Sverige regleras nästan alla villkor i arbetslivet via kollektivavtal. Där regleras lägstalöner, OB tillägg, övertidsersättning och mycket annat. Utan kollektivavtal skulle dessa regleringar inte finnas.

Strejka – En grundlag

Är vi inte överens med arbetsgivarna när avtalet löper ut så har vi möjligheten att strejka. Det betyder att vi lägger ner vårt arbete. För arbetsgi-

varen finns istället möjligheten till lockout. I båda fallen är det GS-facket som får stå för din konfliktersättning. Det är dock endast medlemmar som har möjlighet att få ersättning. Därför är det viktigt att vi är många medlemmar i facket. Ju fler vi är desto bättre villkor kan vi kräva. Glöm inte att ställa frågan till din arbetskamrat. Är du medlem i facket?

Richard Hassel

GS-FACKET

ARBETARE SKA HÅLLA IHOP!

VÄLJ SIDA I AVTALS-FÖRHANDLINGARNA

AVTAL 2025

Du förtjänar att vara trygg på jobbet.
Gå med i GS-facket! →

GS-FACKET

Hur vill du att ditt arbetsliv ska se ut?

Fackets styrka bygger på medlemmarna.
Vilken sida står du på i avtalsförhandlingarna?

GS-facket	Arbetsgivarna
<ul style="list-style-type: none">• Rimliga löneökningar om 4,2%• Mer tid till arbetstidsförkortning• Fortsatt lokalt inflytande över arbetstid	<ul style="list-style-type: none">• Inga löneökningar• Ta bort möjligheten till betald ledig tid• Fritt bestämma över din arbetstid• Minskat fackligt inflytande på arbetsplatsen

AVTAL 2025

Du förtjänar att vara trygg på jobbet.
Gå med i GS-facket! →

GS-FACKET

GS-FACKET KÄMPAR FÖR BÄTTRE LÖNER OCH MER ARBETSTIDSFÖRKORTNING.

VILKEN SIDA STÅR DU PÅ I AVTALS RÖRELSEN?

AVTAL 2025

Du förtjänar att vara trygg på jobbet.
Gå med i GS-facket! →

DEROME HUSFABRIK

i Väröbacka

Så här i avtalstider är det alltid extra intressant att som förtroendevald åka ut på arbetsplatser och träffa medlemmar. Jag hade nöjet att få åka till Värö för att besöka Deromes husfabrik samtidigt som verkstadsklubben höll sitt ordinarie årsmöte. Inbjuden gäst till årsmötet var förutom avdelningens ombudsmän, Ronny Mattson och Björn Gustavsson, Socialdemokraternas partisekreterare Tobias Baudin. Även GS koncernordförande på Derome, Frederik Bertenow närvarande. Det var han som hade lyckats med konststycket att få ihop alla detaljer under besöksdagen.

Avdelningens ombudsman Ronny Mattson talar på Deromes klubbårsmöte.

Det var verkligen en upplevelse att besöka denna arbetsplats. Derome är Sveriges största familjeägda träindustri som startade sin verksamhet redan 1946, då Karl Andersson investerade allt han hade i en enkel bysåg i Halländska Derome. Idag driver den tredje generationen Derome som har utvecklats till en blomstrande träindustri. Derome har totalt 2500 anställda på sjuttiofem olika orter i tre länder, Sverige, Tyskland och Norge. Bara i vår avdelning i Västra Götaland har Derome 12 olika enheter. Derome äger också ett eget

fastighetsbolag, Derome Fastighet som omfattar cirka 2000 lägenheter, 1000 av dem finns i Varbergs kommun. Vice VD Peter Mossbrant vars farfar alltså grundade Derome visar runt oss i fabriken. "Vår idé är helt enkelt att på ett industriellt sätt förädla och tillverka trä och byggmateriel på ett för kunden rationellt sätt från skog till färdigt hus", berättar han. "Vi försöker att hela tiden tänka långsiktigt, fastighetsbolaget gör oss till exempel mindre konjunktur känsliga". Derome jobbar aktivt med socialt hållbara faktorer såsom ex-

GS koncernordförande på Derome, Frederik Bertenow.

Deromes idé är helt enkelt att på ett industriellt sätt förädla och tillverka trä och byggmateriel på ett för kunden rationellt sätt från skog till färdigt hus, säger Peter Mossbrant.

En lägenhet på väg att färdigställas med golv, element, fönster, dörrar mm.

Köket på plats.

Som besökare imponeras man hur mycket som installeras redan på fabriksgolvet.

GS medlemmen Patrik Kinnmark, jobbar på vägglinan.

Deromes vice VD Peter Mossbrant visar fabriken inför en intresserad skara, bland annat Socialdemokraternas partisekreterare Tobias Baudin.

empelvis jämställdhet för att kunna attrahera fler kvinnor att jobba inom Derome, 22 procent av de anställda på fabriken i Värö är kvinnor.

Fabriken i Värö startade sin verksamhet 2018. Man hade ett omfattande samarbete med Varbergs kommun när fabriken byggdes. Lokalerna är ljusa och luftiga. Vid starten fanns det 70 anställda, idag är det dubbelt så många, 140. Fabriken tillverkar moduler till flerbostadshus. Vid vår rundvandring häpnar man som besökare över hur mycket som går att göra direkt i fabriken. Helt färdiga kök, elinstallationer, vatten och avlopp, element för att nu nämna något. Allt är i stort sett klart när det monteras upp på plats. I början av året rullade enhet nummer 5000 ut från fabriken, något som uppmärksammades stort, en milstolpe för arbetsplatsen som man med rätta är stolta över.

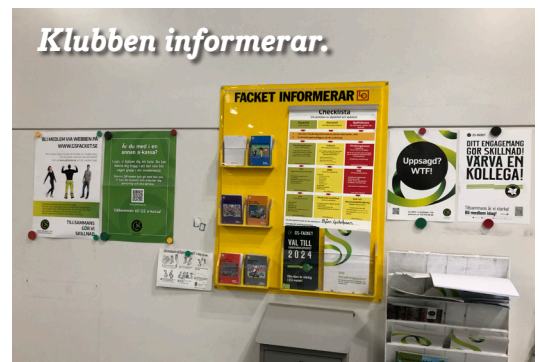
Klubbens årsmöte leddes av Björn Gustavsson som nu är ombudsman i avdelningen men har tidigare jobbat på Derome Husfabrik. Mötet valde en ny klubbstyrelse samt nya skyddsombud. Mötet diskuterade den kommande avtalsrörelsen, vilka yrkanden som arbetsgivarna har och även vad facket har för yrkanden. Mötet konstaterade att det kommer bli spännande i mars! Sist kom så Tobias Baudin och höll ett kort anförande där han bland annat fick frågor om vilken påverkan politiken har för arbetsmiljöfrågorna och hur han ser på frågan om kortare arbetstid.

Det var en upplevelse att få besöka Derome Husfabrik, det långsiktiga byggandet var så på-

tagligt på så många områden, inte minst det mänskliga området. Här har man fattat att det lönar sig!

**Vill du veta mer om Derome?
Gå in på www.derome.se**

Dan Strängby

Deromes nyvalda klubbstyrelse i Värö. Från Vänster: Clarita Wiberg, Robby Lindblom, Malin Eriksson, Gabriel Andersson, Camilla Andersson (suppleant) frånvarande ledamot Mats Orsman.

Niklas Andersson: GS medlemmen Niklas Andersson, jobbar på vägglinan.

Catharina Halldin Englund

Hej och grattis till den fina utmärkelsen!
Tack så jättemycket!

Hur länge har du jobbat på Derome?

Jag började här i november 2018, precis när verksamheten drog igång.

Vilka arbetsuppgifter har du haft?

Jag började som träindustriarbetare vid vägglinan, och efter tio månader så blev jag teamleader för vägglinan där jag ledde det dagliga arbetet med mina medarbetare. I juni 2021 klev jag upp på kontoret istället och blev operativ inköpare. Jag ansvarar för att allt flyter på med material in till fabriken och även de byggplatser vi har igång ute i landet. Utöver de dagliga inköpen, fakturahantering och registervård så arbetar jag en hel del med förbättringsarbete, olika utvecklingsprojekt, avvikelshantering och reklamationer. Jag har tät kontakt och samarbete med såväl fabrikspersonalen som våra bygglidare och leverantörer.

Innan du blev tjänsteman så hade du förtroendeuppdrag i GS här på klubben?

Ja, jag satt i klubbstyrelsen och var utbildningssamordnare. Så jag skickade folk på kurs!

Just att du hade förtroendeuppdrag i facket, tror du att det kan ha påverkat din befordran?

Det är svårt att säga. Det är ju några år sedan som jag var fackligt aktiv, så det vet jag inte om det gjorde.

Hur kändes det att bli årets medarbetare i hela Deromekoncernen?

Det är svårt att ta in, det är ju över tvåtusen anställda. Jag blev väldigt chockad och överraskad och jätteglad såklart. Dels för min egen skull, det är ju oerhört ärofyllt, men även för att vår fabrik uppmärksammas i samband med detta.

Varför tror du att du fick det?

Oj, jag gör ju bara mitt jobb efter bästa förmåga! Jag tycker om att ha många bollar i luften och ta mig an nya uppgifter och lära mig nya saker. Jag är nog nyfiken, dessutom trivs jag så oerhört bra på jobbet så att det alltid är kul att komma hit. Tror också att det syns.

Hur skulle du vilja beskriva Deromes fabrik här i Väröbacka?

Jag tycker det är en fantastisk plats att jobba på. När jag började här var vi tjugo personer på golvet, nu är det ungefär 100 i produktion. Jag var med när den första modulen rullade ut och häromveckan var det nummer 5000. Det har varit en fantastisk resa att fått vara med från start. Alla, såväl inom produktion som kontor har varit med och bidragit med ett fantastiskt förbättringsarbete. Det är en stor utveckling som sker och alla har ett stort engagemang i det arbete vi utför. Det har aldrig varit någon söndagsångest på sex år, det är bara kul och roligt att få vara med på hela den här resan. Derome som arbetsgivare uppmuntrar verkligen till den utvecklingen att man kan komma

in och jobba på golvet och sedan bli tjänsteman och utvecklas som människa och i sin yrkesroll. Det är sjysta villkor och alltid en bra dialog.

Nu har GS klubbens årsmöte här på Derome valt en ny styrelse. Vad skulle du vilja hälsa till den nya styrelsen?

Jag tycker att de ska ta chansen och utbilda sig fackligt. Lära känna andra inom GS och dra lärdom av deras erfarenheter, Vi har mycket att lära av varandra.

Tack, och än en gång, grattis till utmärkelsen! Tack!

Intervjun gjordes och sammanställdes av Dan Strängby

HALLÅ DÄR

FÖRBUNDSORDFÖRANDE PER-OLOF SJÖÖ

Tiden går och om inte en alltför avlägsen framtid så skriver vi första april och då har de två år gamla kollektivavtalen upphört att gälla. Den ovanligt ovissa avtalsrörelsen har pågått ett tag och går nu in i ett intensivt slutskede. Det finns anledning att ställa några frågor till vår förbundsordförande för att stämna av läget i avtalsrörelsen.

Den här avtalsrörelsen skiljer sig lite från tidigare, den är ovanligt stor och omfattar väldigt många avtal?

Ja, det stämmer. Det är sällan vi ser en avtalsrörelse där det är så många avtal som går ut samtidigt. Det är ungefär 3,5 miljoner löntagare i Sverige som ska få nya kollektivavtal från och med första april. Så det är stort!

Och GS befinner sig som vanligt i stormens öga?

Ja, vi gör ju det eftersom vi är ett av de industriförbund som ska gå först i avtalsrörelsen och försöka hitta en lönenivå som ska gälla för oss och alla andra. Det är inget nytt för oss men det är ett tungt ansvar att bära. Det gäller att träffa rätt, det är ju också en risk förknippat med att gå först. Man vill ju inte att någon ska klättra på en efter att vi är klara. Men det ska bli spännande.

Vad tycker du om den här förhandlingsmodellen som vi har och som har gällt sedan 1997 att det är facken inom industrin som sätter det så kallade lönemärket? Den har ju varit både ifrågasatt och hyllad, vad är din bild?

Det ryms ju komplikationer i sådan här modell som är så oerhört centraliserad och styrd, men om vi ska titta på sista raden så har ju den varit väldigt framgångsrikt när det gäller reallöneökningar. Nu har vi ju haft det tufft de sista åren på grund av inflationen, men tittar man tillbaka på industriavtalet och när det tecknades 1997 så har den levererat mer pengar i plånboken till våra medlemmar. Det är ju ändå det vi ska utvärdera.

Om vi tittar på de yrkanden som arbetsgivarna och facken har lagt fram så ligger dom som vanligt oerhört långt ifrån varandra?

Ja, det kan man säga! Det är ju många ingredienser i det här, men en av de tunga frågorna är löneökningarna där vi står långt ifrån varandra och där vi har olika syn på vilka löneökningar vi kan ta ut i Sverige helt enkelt. Vi har ju krävt 4,2 procent, det är ju ett samlat fackligt krav och idag när vi skriver den 4 februari har vi hittills inte fått något lönebud från arbetsgivarna. Så löneökningarna är en väldigt tuff fråga.

Sedan har vi frågan om arbetstiden?

Ja, så är det. Det är en mycket stor intresseomsättning. Det är nya inslag i den här frågan den här gången. Det pågår ju en politisk debatt om att förkorta arbetstiden via lagstiftning. Vi har även ett nytt kongressbeslut i

LO där man säger att LO ska jobba aktivt med frågan. Det här har gjort att våra motparter nu fått "tuppjuck" om man får uttrycka sig på det viset. De är mycket irriterade över att den här frågan har tagit den här riktningen. Det här komplicerar de krav som vi har i avtalsrörelsen där vi vill bygga ut våra arbetstidsförkortnings-system och där arbetsgivarna säger att de inte vågar riskera en dubbelreglering med både lagstiftning och avtal. Därför vill det nu helt fasa ut våra avtalade system vilket ju är en grundattack mot GS och GS medlemmar. Våra medlemmar uppskattar ju de här systemen väldigt mycket. Så nu står vi där med vårt krav på utbyggnad och deras krav på att ta bort systemen. Så det är inte helt lättlost.

Tror du GS medlemmar har förstått allvaret i det här, arbetstidsförkortningen kan faktiskt försvinna om vi inte håller ihop?

Så är det ju, får arbetsgivarna bestämna så kommer möjligheten att ta ut ledig tid att försvinna helt enkelt. Så det är en riktig armbrytning i den här frågan. Därför är det nu extra viktigt att vi är väl organiserade, att vi ser till att vi är organiserade på våra arbetsplatser, att vi är många medlemmar. Den här frågan avgörs inte kring förhandlingsbordet, den avgörs ute på våra arbetsplatser, det är där striden står. Kan vi inte mobilisera så blir vi också svagare i förhandlingarna.

Hur känner sig våra förhandlingsdelegationer inför uppgiften? Har de ont i magen eller är det inspirerande?

Alla delegater i förhandlingsdelega-

tionerna är oerhört taggade. Det är ju ett svårt läge, men samtidigt så känner man att det är höga förväntningar ute på arbetsplatserna. Jag måste säga att de sista två gångerna när vi har suttit i svåra förhandlingar så känner man också att medlemmarna är mer intresserade, bättre informerade. Det gör i sin tur att vi som sitter runt bordet i delegationerna måste tagga till än mer. Sökljuset på förhandlingarna är större än det har varit tidigare år.

Vi har ju inte haft någon stor konflikt sedan 1981 och det är få idag som har någon erfarenhet av en arbetsmarknadskonflikt. Men du menar att medlemmarna ändå är stridsvilliga och taggade?

Jag är övertygad om att om vi hamnar i det läget så kommer vi att kunna genomdriva en mycket effektiv konflikt. Däremot har vi ju en informationsinsats att göra om just vad som

händer om det skulle bli en konflikt. Det är ju inte så många som varit med om det precis som du säger. Men jag har varit ute på många arbetsplatser den sista tiden och jag känner att man åker från dom här medlemsmötena med råg i ryggen. Det finns ett starkt stöd för våra krav. Behövs det så är jag säker på att vi har medlemmarna med oss.

Ja, vad kan medlemmarna nu göra för att stötta arbetet?

Det bästa man kan göra är att se till att arbetskamraterna är organiserade i facket. Det är den bästa mobiliseringen vi kan göra. Ofta hör man i diskussioner med de som inte är med i facket att man vill så vid sidan om och vara neutral. Man vill inte lägga sig i. Problemet är bara att arbetsgivarna räknar ju med att en oorganiserad är stödtrupper för DERAS krav. Det gör ju att det blir svårt att stå vid sidan om. Det är antingen eller. För

eller emot. Det tycker jag är en diskussion som man ska ha på arbetsplatserna. Det är det som avgör det här helt enkelt.

Tack ska du ha Peo, Nu kör vi!
Det gör vi!

Intervjun med Per-Olof Sjöo gjordes och sammanställdes av Dan Strängby

När kriget blev verklighet

Jag jobbar på utlastningen på Gyllensvaans Möbler, de flesta av lastbilschaufförerna som kommer är från Östeuropa. En del pratar skaplig engelska och jag försöker alltid byta några ord med dem, det blir allt som oftast inte några längre diskussioner eftersom de alltid har bråttom. Men ibland kan det bli samtal som etsar fast sig i minnet för alltid.

Jag lastade en lastbil där chauffören kom från Ukraina. Jag såg att han haltade lite lätt när han gick in i bilen och lade över spännbanden, så jag frågade vad han gjort. Det visade sig att han hade blivit skadad i kriget mot Ryssland. Han visade stora splitterskador på sitt högra ben. Hans knä hade blivit svårt skadat men efterföljande operation var lyckosam. "Jag hade en otrolig tur", sa han. "Det är mer än vad min bästa kamrat hade, granaten slet honom i bitar". Efter operationen fick han inte längre strida för sitt land, något han inte gillade. "Men min son strider

vidare", fortsatte han. "Jag har inte hört från honom på ett tag, jag vet inte om han lever". Jag såg att hans ögon började glänsa, han hade svårt att hålla tillbaka tårarna. "Tänk om alla länder vore som Sverige, ni har verkligen förstått vad det handlar om", fortsatte han. Vid det här laget var jag själv djupt berörd av hans berättelse, vad säger man? Tröstande ord till den här mannen kändes otroligt svåra att hitta. Till slut krystade jag fram: "Vi har ju samma färger på våra nationsflaggor, gult och blått". Då kunde han inte längre hålla tillbaka tårarna, han lade sin högra

hand över sitt hjärta och sa: "Gult och blått, färgerna som symboliserar fred, frihet och demokrati".

Mötet med den här mannen har etsat sig fast i mitt minne. Kriget i Ukraina blev verkligt för mig, kött och blod på ett helt annat sätt än vad media lyckas förmedla. Vi måste stå upp exakt för det han sa, fred, frihet och demokrati. Allt annat vore förfärligt. Det vet befolkningen i Ukraina, men vet vi det?

Dan Strängby

”När Machu Picchu uppenbarade sig fick man nypa sig i armen, en otrolig upplevelse.”

Pojkdrömmen blev sann – jag kom till Peru

I november månad förra året gjorde jag och min kusin Hans verklighet av en pojkdrom som vi hade. Vi var stora beundrare av seriehjälten Tintin, favoriten var ”Faraos Tempel” där Tintin tillsammans med Kapten Haddock och professor Kalkyl upplevde sitt mest fantastiska äventyr i just Peru. De blev dömda till döden av Inkaindianerna men räddades av en solförmörkelse, Tintin hoppade fallskärm med hjälp av en jättelik Kondor..... När vi nu båda passerade sextio års strecket bestämde vi oss för att inte vänta längre. Vi hittade en fjorton dagars resa till Peru för knappa 40 000 kr. Sagt och gjort, vi slog till!

I priset ingick hotell av förvånansvärt hög standard, resan igenom, frukost varje dag samt två luncher och en middag. Maten var annars väldigt billig i Peru. Flyg, tur och retur till huvudstaden Lima, två yt-

terligare inrikesflyg, buss, tåg, båt, guider, inträden och jag vet inte allt. Mycket prisvärt helt enkelt. Efter en natt i Lima flög vi till Arequipa, Perus näst största stad. Vi mötte en stad med mycket historia. Den grun-

dades 1520 och kallas för ”Den vita staden”, detta på grund av den vita vulkaniska sten som flertalet byggnader i staden var uppförda med. De centrala delarna var oerhört vackra med fasader som påminde oss att vi

Ung som gammal, alltid färgglada kläder.

Torget i Perus näst största stad, Arequipa. Stan kallas för ”Den vita staden” på grund av en bergart som är vit och som många byggnader i Arequipa är byggda i.

Alpackor och Lamadjur finns över stora delar av Peru. Deras ull är fantastisk och svindyr.

var oerhört långt hemifrån. Staden ligger nästan 2400 meter över havet och är omgiven av tre vulkaner. När vi åkte ut från Arequipa passerade vi de fattiga kvarteren som uppfördes så sent som på åttiotalet. Herregud vilka ruckel till bostäder, det var helt förfärligt att se.

Bussresan som gjordes den första dagen passerade en punkt 4900 meter över havet. När vi stannade för att gå ur bussen och beskåda utsikten slog det till! En rullator hade inte varit fel att ha för att gå de 25 metrarna.... Flera av oss drabbades av huvudvärk och andnöd. Men man anpassar sig. Efter två dygn besvarade det mig inte alls. Människokroppen är beundransvärt anpassningsbar.

Höjdpunkterna på den fjorton dagar långa resan var så många, det går inte nämna alla här. Men några stack ut, det gav mig upplevelser jag kommer bära med mig resten av livet.

Vi gjorde en utflykt till Colcadalen, världens djupaste ravin. Ravinen i sig var helt oerhörd, inga bilder i världen kan ge den rättvisa. Men anledningen till besöket här är den Andiska Kondoren, världens största flygande fågel. När vi hade gett upp och var på väg in i bussen igen hände det otroliga, vi fick se en! Majestetiskt cirklade den runt i termiken, en underbar syn.

Nästa sevärdhet som var något utöver det troliga var "Urosöarna". Efter en båt-tur på världens högst belägna sjö, Titicacasjön, kom vi fram till dessa flytande öar tillverkade i vass där samhällen har vuxit upp. Här

finns postkontor, skolor och fiskelågen. På de cirka 120 öarna finns det ungefär 2000 bofasta men det minskar hela tiden. Två till fyra familjer bor på varje ö och de flyter omkring i ungefär 40 år, därefter sjunker dom och en ny ö måste tillverkas. Ibland tröttnar grannarna på varandra och då sågar med helt enkelt isär öarna och hittar en ny granne. Idag är fisket mycket dåligt och de intäkter de boende inhämtar kommer från turisterna. Det har gjort öarna till en liten turistfälla, men de var ändå mycket väl värda ett besök.

Efter en lång bussresa från Titicacasjön och staden Puno (tio timmar) kom vi till Cusco, InkaIndianernas huvudstad som finns med på Unescos världsarvslista. Staden var mycket

De flytande öarna av vass på Titicaca sjön bor det ungefär 2000 personer.

sevärd innehållande bland annat Inkafolkets soltempel och gatan Hatunrumiyk med sin stora mur som Inkas lät bygga. Staden har råkat ut för jordbävningar men Inkas byggnader från tidigt 1500 tal står säkert kvar, helt otroligt. Från Cusco tog vi sats mot resan huvudmål: Machu Picchu!

Det är inte helt okomplicerat att ta sig till Machu Picchu. Bussen från Cusco släppte av oss i den underbart pittoreska staden Ollantaytambo. Därifrån åker man tåg genom Urubambadal, inkafolkets heliga dal som är början av Amazonfloden. Vill man inte vandra hela vägen till Machu Picchu stad är tåget enda alternativet. Hit går inga vägar. Väl framme i staden som var en riktig turistfälla åkte man buss upp till själ-

Machu Picchu upptäcktes 1911. En fascinerande vandring genom Inkastaden som innehöll, bostäder, terrassodlingar, soltempel och mycket annat, ett väl utvecklat samhälle.

Vi fick se en kondor,
världens största flygande fågel.

Solnedgång i Stilla havet
ses i huvudstaden Lima.

Rainbow Mountain, en klättring upp till över 5000 meter över
havet frestade på, men vi blev belönade med osannolika vyer.

va Machu Picchu. Peru stat har haft viljan att bygga en kabinbana hela vägen upp med den Peruanska maffian har sagt nej! Det är för mycket pengar i busstrafiken upp där maffian tydligen på något sätt är involverad. Väl uppe fick man visa sitt pass för hundrade gången varefter en promenad på spångar och trappor väntade. Helt plötsligt insåg jag att jag verkligen var där: Machu Picchu! Hela livet

har jag varit nyfiken av den platsen, jag har alltid läst att det ska finnas en speciell energi däruppe. Stämmer det eller är det bara prat? Det stämmer! Tro mig. Platsen ÄR magisk. Vilken oerhört vacker utsikt. "Den glömda staden" återupptäcktes 1911 av den amerikanske arkeologen Hiram Bingham och klassas som ett av världens sju underverk. Jag blev starkt påverkad av det jag såg och upplevde.

Det är ingen slump att Machu Picchu ligger där det ligger. Här hade inkafolket odlingar, bostäder, soltempel, skolor. Vädret visade sig från sin bästa sida och vi fick bevittna en närmast överklig regnbåge däruppe med otroliga bergsformationer som kuliss. Minne för livet!

Den sista riktigt stora begivenheten på resan var Rainbow Mountain. Dagen startade med en hissnande bussfärd på slingriga serpentinvägar som var i mycket dåligt skick, rullgrus och sten och utan ett enda räcke! När bussen äntligen stannade befann vi oss på 4350 meter över havet. Här började vandringen som skulle ta oss upp till över 5000 meter. Nu hade vi vant oss. Vandringen var krävande, men alla vi som var med kom upp till toppen. Berget skiftar i regnbågens färger, från grönt till rött, från vitt till svart. Det är sediment från metaller, koppar, järn, zink och tenn. Innan 2005 var detta ingen sevärdhet alls, då täckte snön dessa bergstoppar. Men klimatförändringarna har ändrat på det, ett tråkigt konstaterande, men det hindrade inte upplevelsen trots allt. Även här hade vi tur med vädret, vi såg ytterligare en topp där

Cusco, Perus tredje stan, tillika inkahuvudstad. Flygplats mitt i stan!

Vävnader i ull från alpackor. Vilka färger!

vi stod på över 5000 meter, nämligen Cuscoregionens högsta berg Ausangate, 6384 meter över havet. Svindlande!

Innan vi åkte hem till Sverige igen besökte vi huvudstaden Lima, det var nästan som att komma till ett annat land. Det kunde lika gärna varit en stor stad i Spanien. Lima ligger egentligen i en öken till följd att det aldrig regnar i Lima. Allt grönt som ses är bevattnat. Dessutom är det ett helt annat klimat. Efter att ha rest i världen längsta bergskedja Anderna i stort sett hela resan på höga höjder kunde vi nu skåda ut och se solnedgången i Stilla Havet.

Som sagt, mycket mer kan skrivas och sägas om Peru. Här har jag bara skrapat lite på ytan. Men sammanfattningsvis kan jag verkligen rekommendera alla att åka dit. Det är en upplevelse utöver det vanliga. Jag får skicka en hälsning till Tintin och hans vänner och tacka för tipset, annars hade jag nog aldrig kommit dit.

Dan Strängby

Hur vill vi ha det?

Min resa till Peru gav mig väldigt många nya insikter. Förutom besöken på alla fantastiska platser så fanns det även mörka delar av det samhälle som Peru visade upp, det manar onekligen till eftertanke. Många städer vi besökte hade otroliga mängder av obebodda, halvfärdiga hus, jag frågade guiden vad det kommer sig? ”Ågarna har inte råd att betala maffian för att de ska tillåta att el, vatten och avlopp ska anslutas”. Nästan alla hus man såg var omålade och såg allt som oftast ganska förfärliga ut. Vi fick berättat för oss att om fastighetsägaren har pengar till att måla sitt hus, då har man det gott ställt och har därmed stor risk att bli utsatt för inbrott.

Vid ett tillfälle åkte vi med vår buss genom staden Julicaca som är något av ett finansiellt centrum i Peru. Han beskrev staden som ett inferno och en utmaning att ta sig igenom med buss – och det stämde. I en stad större än Göteborg färdades vi stundtals på gropiga grusvägar, staden saknade i stort sett all form av en fungerande infrastruktur. Jag har aldrig tidigare sett någonting liknande, det var helt otroligt. Varför ser det ut så här? Jo, ingen i denna region betalar någon skatt. I andra delar av landet betalar de som tjänar under motsvarande 3000 kro-

nor per månad heller ingen skatt, men i Julicaca regionen fanns det alltså ingen som betalade någon skatt alls – Däremot skulle ju maffian ha sitt. De lokala guider-na önskade att staten Peru gjorde mer för sina invånare, han såg Perus styrande som en privilegierad maktelit som inte brydde sig om hur vanligt folk hade det. När vi befann oss i utkanterna av de stora städerna förstod vi hans synpunkter, det finns enorma klassklyftor i Peru.

Funderar vi ett steg till är ju inbetalning av skatt till vårt gemensamma egentligen grunden till ett fungerande samhälle. Betala efter bärkraft – Nyttja efter behov, ett klassiskt framgångsrecept för ett

land som vill ha en fungerande välfärd med en bra vård, skola och omsorg – För alla. Många länder sänker nu inkomstskatten för att invånarna ska få, som man säger, ”mer att leva för”. Efter mina upplevelser i Peru kan jag mycket enkelt konstatera att det inte stämmer. En progressiv beskattning däremot ger oss det. Vi måste värna om vår svenska modell, vi måste stå upp för skattefinansierad välfärd, det är bäst för alla. Det är enkel matematik.

Dan Strängby

”Ingen i denna region betalar någon skatt”

Julicaca, finansiellt centrum i Peru.

FEM SNABBA

med Johan Lindholm

Vem är du?

Jag heter Johan Lindholm och är väl inte riktigt nyvald ordförande för LO längre. Nu är jag på gång! Jag är en kille med fötterna i myllan, älskar att möta medlemmar runtom i landet på alla landets arbetsplatser, så det är väl jag.

Vad gör du i din roll som LO ordförande?

Jag försöker göra livet lättare och skapa bra förutsättningar för Sveriges arbetare. Det är den planen jag vaknar upp med och har för ögonen varje dag.

Vad är det bästa med din nya roll?

Det öppnar en del dörrar faktiskt. Man får möjlighet att träffa viktiga personer. Jag får möjlighet att framföra och påverka det jag möter runtom på landets arbetsplatser, det är det absolut bästa. Kunna påverka, förändra och styra åt rätt håll

Vilka är frågor är de viktigaste om vi tittar framåt?

Med en kongress i ryggen som tydligt deklarerat att karensavdraget är en viktig fråga, samma med arbetstiderna och leverans i den stundande avtalsrörelsen, är väl frågor som står i fokus just nu.

Om du fick fria händer för en dag, vad hade du gjort då?

Vi måste ju få Sverige att fungera för Sveriges arbetare. De går upp varje dag, alla dagar i veckan och gör ett fantastiskt jobb. Då måste Sverige fungera för dom också. Man ska kunna vara en stolt arbetare som går till sin arbetsplats och man ska må bra. Då krävs det förändringar. Så det är ett av målen.

Tack för intervjun!

Richard Hassel

STREJKBRYTAREN

– En definition från 1907. Hur tänkte man på den tiden?
I boken "Folk i rörelse, Vår demokratis historia", står att läsa:

Efter att gud hade tillverkar skalderormen, paddan och vampyren, hade han lite avskyvärd substans kvar av vilken han tillverkade strejkbrytaren. En strejkbrytare är ett tvåbent djur med en korkskruv till själ, en vattnig hjärna och en ryggrad av gelé och lim. Där andra har hjärtan, har han en tumör av ruttna principer. När en strejkbrytare kommer gående på gatan vänder männen sina ryggar emot honom. Änglarna gråter i him-

len och djävulen stänger portarna till helvetet för att hålla honom ute.

Ingen man eller kvinna, har rätt att strejkbryta så länge det finns en vattenpöl djup nog att dränka hans kadaver, eller ett rep långt nog att hänga honom i.

Judas var en gentleman jämfört med en strejkbrytare. För att förråda sin herre hade han karaktär nog att hänga sig själv. Det saknar strejkbrytaren. Esau sålde sin förstfödelsrätt

för en tallrik soppa. Judas sålde sin frälsare för trettio silverpenningar.

Strejkbrytare säljer sin förstfödelsrätt, sitt land, sin hustru, sina barn och sina arbetskamrater för ett tomt löfte från sin arbetsköpare. Esau förrådade sig själv, Judas förrådade Gud.

En strejkbrytare förråder sin Gud, sitt land, sin familj och sin klass!

Richard Hassel

Hej alla medlemmar i GS!

Omkring den 19 mars får ni Dagens arbete nummer två i era brevlådor. Med i samma utskick kommer också Försäkringstidningen för 2025. Bläddra gärna igenom tidningen, kanske har just du missat att anmäla en skada som kan ge dig rätt till ersättning. Tidningen kan också vara bra att spara, ifall det där oväntade skulle inträffa.

*Kenneth
Jönsson
Centrala
Försäkringsrådet*

Sektioner i samverkan

Ett av GS mest självklara uppdrag är att närvara på arbetsplatser och serva medlemmar vare sig det gäller lön, försäkringsärenden, arbetsmiljöfrågor eller något annat. Stora arbetsplatser har mestadels klubbar som sköter verksamheten, mindre arbetsplatser kan behöva hjälp av ombudsmän eller av förtroendevalda utanför den egna arbetsplatsen. Här gör sektionernas förtroendevalda ett stort arbete. När vi nu tar sats inför 2025 passade de förtroendevalda i sektionerna från Tidaholm och Falköping på att träffas, för att diskutera hur man i framtiden kan hjälpa varandra på bästa sätt. GS facket – Ett förbund nära dig!

Pensionärernas spalt

INBJUDAN TILL TIDAHOLM DEN 11 JUNI

Tidaholm tillhör inte de större turistmålen, men staden har för er som ännu inte känner till det en intressant historia. Världens största tändsticksfabrik, trä och grafisk industri och mycket mer. Nu har alla våra pensionärsmedlemmar chansen att lära sig mycket mer om Tidaholm! Seniorklubben tänker nämligen hålla sitt årsmöte i just Tidaholm!

Buss avgår från Drottningtorget, framför posthotellet kl. 08.00 i Göteborg. Bussen körs via Borås, till Tidaholm där vi är framme kl. 10.00. Vi är tillbaka i Göteborg vid 18-tiden.
Alternativt tar du dig själv direkt till museet kl. 10.00.

Kostnader för medlemmar 100 kr och för medföljande 220 kr.

Man har således rätt att ta med en medföljande. Betalas till Plusgirokonto 359957-8.

**Anmälan senast fredag den 30 maj.
Först till kvarn gäller.**

Anmälan till
barbro.birgersson@gmail.com Tel. 0736-56 37 85.
borjereyman@gmail.com Tel. 0766-31 20 03

Så här kommer dagen att se ut för oss.

- ◆ Kl 10.00 blir det kaffe och bulle på Tidaholms museum.
- ◆ Guidning och rundvandring på museet.
- ◆ Sedan promenad för lunchbuffé på Jives kök & café.

Vi fortsätter till Tändsticksfabriken där vi får bese tillverkningsenheten, som är världens modernaste. Teoretiskt skulle det kunna komma nästan tvåtusen anmälningar, men så många kommer givetvis inte. Vi hoppas att de som varit med hittills fortsätter att komma och att vi får deltagare från Skövde, Falköping och alla tänkbara ställen, kanske till och med från Borås och Dalsland!

*Hjärtligt välkomna alla GS seniorer.
Åk tillsammans-åk ensam.
Gå in och kolla vår hemsida ofta.*

Hemsidan GS/ avd 4 seniorklubben

 GS-FACKET

**GS-FACKET VILL
UTVECKLA
ARBETSTIDSFÖRKORTNINGEN**

**ARBETSGIVARNA VILL
AVVECKLA
ARBETSTIDSFÖRKORTNINGEN**

VILKEN SIDA STÅR DU PÅ?

Du förtjänar att vara trygg på jobbet.
Gå med i GS-facket! →

Länk till studiekatalog

”Studierna är navet i det fackliga hjulet”, en gammal sanning som kanske är mer aktuell än någonsin tidigare. Finns det inte medlemmar som vill gå fackliga studier får vi inte det engagemang som behövs i exempelvis en avtalsrörelse, eller medlemmar som vill bli förtroendevalda. QR koden tar dig till avdelningens studiekatalog. Har du exempelvis inte gått ”Medlem i facket” så kanske det är dags nu!

